

Warszawa, 3 grudnia 2025 r.

Szanowna Pani
Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowny Pan
Grzegorz Onichimowski
Prezes Zarządu PSE S.A.

APEL

Polskiego Stowarzyszenia Fotowoltaiki i Magazynowania Energii w sprawie propozycji ustawowego wygaszania zawartych umów o przyłączenie i blokowania dostępu OZE do sieci

Jako organizacja zrzeszająca podmioty z branży energetyki słonecznej i magazynowania energii pragniemy **wyrazić stanowczy sprzeciw wobec części propozycji zawartych w najnowszej wersji projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (nr UC84 z dnia 21 listopada 2025 r., dalej „Projekt”), których wejście w życie umożliwi arbitralne rozwiązanie obowiązujących umów przyłączeniowych oraz zablokuje dostęp do sieci dla większości inwestorów. Są to mechanizmy, które w sposób nieprzemysłany podważają zaufanie obywateli do Państwa poprzez działania retroaktywne i nieracjonalne z punktu widzenia zakładanych celów Projektu.**

Apelujemy, po pierwsze, o usunięcie z Projektu przepisów dających operatorom sieci możliwości arbitralnej, jednostronnej ingerencji w obowiązujące już umowy przyłączeniowe. Projektodawcy proponują bowiem m.in. wprowadzenie dla przedsiębiorcy terminu 3 miesiące od wejścia w życie nowych regulacji na przedstawienie niektórych decyzji administracyjnych (m.in. pozwolenie na budowę) jako osiągnięcie kamienia milowego, którym wcześniej nie był związany, i którego realizacja w określonym terminie jest zwykle od przedsiębiorcy niezależna. Takie rozwiązania uderzają w ekonomikę realizowanych już przedsięwzięć, a ponadto nie rozwiązują żadnego problemu, ponieważ projekty z zawartą umową przyłączeniową są już projektami realizowanymi i nie mogą już być uznane za tzw. „projekty zombie”. Z drugiej strony Projekt pozostawia operatorom możliwości dyskrejonalnego przedłużania terminu na realizację kamieni milowych. Zwracamy uwagę, że w realiach polskich, gdzie operatorzy są częścią grup kapitałowych, w skład których wchodzi spółki inwestorskie, będzie to dawało tym grupom kolejny oręż w już nierównej walce o dostęp do sieci elektroenergetycznej. Proces przyłączeniowy potrzebuje więcej a nie mniej transparentności. Wreszcie należy wspomnieć o zawartej w Projekcie regulacji umożliwienia operatorom systemów dystrybucyjnych i przesyłowych ponownego weryfikowania istnienia technicznych i ekonomicznych możliwości przyłączenia na etapie zawierania umowy przyłączeniowej dla odbiorców. W rezultacie dla tej grupy przedsiębiorców warunki przyłączenia nie będą gwarantować żadnego prawa, a co za tym idzie nie będą mogły stanowić podstawy do planowania projektu, uzyskiwania finansowania czy np. uczestniczenia w rynku mocy (w jego nowej odsłonie). Operator będzie bowiem każdorazowo mógł powiedzieć inwestorowi, że jednak nie może przyłączyć jego instalacji po latach przygotowań inwestycji do realizacji. Takie podejście, choć dotyczy obecnie jedynie wąskiej grupy podmiotów przyłączanych stanowi poważne naruszenie zasady zaufania do państwa.

Po drugie, z przykrością stwierdzamy, że w najnowszej wersji Projektu głównym remedium na problemy z przyłączeniami OZE pozostał znaczący wzrost obciążeń finansowych i prawnych, które będą spoczywać na inwestorach. Apelujemy o usunięcie tych propozycji i pozostawienie kosztów dostępu do procedury przyłączeniowej na obecnym poziomie, naszym zdaniem, adekwatnym wobec realiów rynkowych. Projekt zawiera regulacje obejmujące m.in. dwukrotny wzrost kwoty zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie, nową bezzwrotną opłatę za rozpatrzenie wniosku o określenie warunków przyłączenia oraz ustanowienie zabezpieczenia dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci. Wskazane zmiany znacząco zwiększą koszty dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, co będzie stanowić barierę dla inwestorów, szczególnie dla polskiego sektora małych i średnich przedsiębiorstw, które często dysponują ograniczonymi zasobami finansowymi. Uważamy, że wzrost zobowiązań nałożonych na inwestora w procesie przyłączania do sieci powinien zostać poprzedzony wzrostem transparentności i jakości procesu rozpatrywania wniosków oraz alokacji mocy przyłączeniowych, co w świetle proponowanych zmian nie jest całkowicie zapewnione. Zwracamy uwagę, że projektowane przepisy przenoszą na podmiot planujące realizację instalacji OZE istotne ryzyka w zakresie finansowym, ale także technicznym, formalnym i organizacyjnym, na przedsiębiorca może nie mieć wpływu. Dotyczy to m.in. logistyki dostaw komponentów i przyszłej płynności w handlu międzynarodowym, a także sytuacji takich jak wprowadzenie w przyszłości zmian w przepisach prawa uniemożliwiających dokończenie inwestycji.

Konkludując, **podtrzymujemy co do zasady stanowisko wyrażone w konsultacjach publicznych, że Projekt, mimo wielu trafnych rozwiązań, przede wszystkim dotyczących optymalizacji formalności związanych z przyłączeniem do sieci i bardziej efektywnym wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, zawiera również propozycje chybione, które nie przyczynią się do rozwiązania problemów z przyłączaniem OZE do sieci.** Sektor energetyki słonecznej i magazynowania energii jest gotowy do współpracy z rządem i operatorami na rzecz budowy elastycznego systemu elektroenergetycznego przyszłości, który będzie miał fundamentalne znaczenie dla dalszego rozwoju gospodarczego i bezpieczeństwa Polski. Ramy prawne systemu energetycznego przyszłości muszą jednak uwzględniać w sposób zrównoważony interesy wszystkich interesariuszy. Szczególny sprzeciw budzi zatem promowanie rozwiązań faktycznie godzących w rodzimych przedsiębiorców, którzy chcą inwestować w zieloną energię. Przepisy, które z założenia miały wspierać bezpieczeństwo dostaw oraz konkurencyjność gospodarki, mogą niestety osiągnąć odwrotny skutek.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Zarządu
Polskiego Stowarzyszenia
Fotowoltaiki i Magazynowania Energii